

31970L0388

L 176/12

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

10.8.1970.

DIREKTIVA VIJEĆA**od 27. srpnja 1970.****o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na zvučno-upozorne naprave za motorna vozila**

(70/388/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 100.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Skupštine,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora,

budući da se tehnički zahtjevi koje motorna vozila moraju ispunjavati u skladu s nacionalnim pravima odnose, između ostalog, na njihove zvučno-upozorne naprave;

budući da se ti zahtjevi razlikuju u državama članicama; budući da je stoga potrebno da sve države članice donesu iste zahtjeve kao dodatak ili umjesto njihovih postojećih pravila, kako bi posebno dopustile postupak EEZ homologacije tipa koji je bio predmet Direktive Vijeća ⁽¹⁾ od 6. veljače 1970. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na homologaciju tipa motornih vozila i njihovih prikolica, koja se treba primjenjivati na svaku vrstu vozila;

budući da pravila o zvučno-upozornim napravama trebaju uključivati zahtjeve koji se ne odnose isključivo na ugradnju tih naprava već također i na izradu tih naprava;

budući da usklađen postupak homologacije za zvučno-upozorne naprave omogućava svakoj državi članici da provjeri usklađenost sa zajedničkim zahtjevima u odnosu na izradu i ispitivanja i obavješćuje druge države članice o njezinim nalazima slanjem preslike certifikata o homologaciji ispunjen za svaku vrstu zvučno-upozorne naprave; budući da stavljanje oznake EEZ

homologacije tipa na sve naprave proizvedene u skladu s homologiranim tipom uklanja svaku potrebu za tehničkim provjerama te naprave u drugim državama članicama,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

1. Svaka država članica dodjeljuje homologaciju tipa za svaku vrstu zvučno-upozorne naprave koja udovoljava zahtjeve za izradu i ispitivanje određene u Prilogu I. točki 1.

2. Država članica koja je dodijelila homologaciju poduzima potrebne mjere kako bi provjerila, u mjeri u kojoj je potrebno, i ako je potrebno u suradnji s nadležnim tijelima u drugim državama članicama, da su proizvodni uzorci u skladu s homologiranim tipom. Ta provjera treba je ograničena na nasumične provjere.

Članak 2.

Države članice izdaju proizvođaču, ili njegovom ovlaštenom predstavniku, oznaku EEZ homologacije tipa koja odgovara uzorku prikazanom u Prilogu I. točki 1.4., za svaku vrstu zvučno-upozorne naprave koju homologiraju u skladu s člankom 1.

Države članice poduzimaju sve odgovarajuće mjere za sprečavanje uporabe oznaka koje mogu izazvati zamjenu između zvučno-upozornih naprava koje su homologirane u skladu s člankom 1. i drugih naprava.

Članak 3.

1. Država članica ne smije zabraniti stavljanje na tržište zvučno-upozornih naprava zbog razloga koji se odnose na njihovu izradu ili način rada, ako te naprave imaju oznaku EEZ homologacije.

2. Ipak, ova odredba ne sprečava neku državu članicu da poduzme takve mjere u odnosu na zvučno-upozorne naprave koje imaju oznaku EEZ homologacije, a koje po njihovom obliku nisu u skladu s homologiranim prototipom.

⁽¹⁾ SL L 42, 23.2.1970., str. 1.

Ta država obavješćuje druge države članice i Komisiju o poduzetim mjerama, navodeći razloge za njezinu odluku. Također se primjenjuju odredbe članka 5.

Smatra se da je došlo do propusta pri udovoljavanju homologiranom prototipu, u smislu prvog podstavka, ako se ne poštuje gornja ili donja granica određena u Prilogu I. točki 1.2.1.6.

Članak 4.

Nadležna tijela svake države članice u roku od mjesec dana šalju nadležnim tijelima drugih država članica presliku certifikata o homologaciji za svaku vrstu zvučno-upozorne naprave koju homologiraju ili odbijaju homologirati.

Članak 5.

1. Ako država članica koja je dodijelila EEZ homologaciju smatra da broj zvučno-upozornih naprava koje imaju istu homologacijsku oznaku nije u skladu s tipom koji je homologirala, poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da proizvodni uzorci budu u skladu s homologiranim tipom. Nadležna tijela te države savjetuju nadležna tijela drugih država članica o poduzetim mjerama, koje mogu, prema potrebi, dovesti do povlačenja EEZ homologacije. Navedena tijela poduzimaju iste mjere ako dobiju obavijesti od nadležnih tijela druge države članice o takvoj neusklađenosti.

2. Nadležna tijela država članica u roku od mjesec dana međusobno se obavješćuju o svakom povlačenju EEZ homologacije tipa i o razlozima te mjere.

3. Ako država članica koja je dodijelila EEZ homologaciju tipa osporava neusklađenost o kojoj je obaviještena, dotična država članica nastoji riješiti spor. Komisiju se obavješćuje i prema potrebi Komisija održava odgovarajuće savjetovanje u svrhu postizanja dogovora.

Članak 6.

Sve odluke donesene u skladu s pravilima donesenim za provedbu ove Direktive i koje odbijaju ili povlače homologaciju za zvučno-upozorne naprave ili koje zabranjuju njihovo stavljanje na tržište ili uporabu detaljno navode razloge na kojima se temelje. O odluci se obavješćuje zainteresirana strana, koju se

istodobno obavješćuje o pravnim lijekovima koji su joj raspoloživi u skladu sa zakonodavstvom na snazi u državi članici i o rokovima koji su dozvoljeni za korištenje tih pravnih lijekova.

Članak 7.

Nijedna država članica ne može odbiti dodijeliti EEZ homologaciju ili nacionalnu homologaciju vozila zbog razloga koji se odnose na njezinu zvučno-upozornu napravu ako ta naprava nosi oznaku EEZ homologacije i ako je postavljena u skladu sa zahtjevima iz Priloga I. točke 2.

Članak 8.

U smislu ove Direktive, „vozilo” znači svako motorno vozilo namijenjeno za uporabu na cesti, s ili bez nadogradnje, s najmanje četiri kotača i najvećom konstrukcijskom brzinom koja prelazi 25 km/h, uz izuzetak tračnih vozila, poljoprivrednih traktora i strojeva i komunalnih vozila.

Članak 9.

Izmjene potrebne za prilagodbu zahtjeva priloga I. i II. kako bi se uzeo u obzir tehnički napredak donose se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 13. Direktive Vijeća od 6. veljače 1970. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na homologaciju motornih vozila i njihovih prikolica.

Članak 10.

1. Države članice donose odredbe koje sadrže zahtjeve potrebne radi usklađivanja s ovom Direktivom u roku od osamnaest mjeseci od njezine objave i o tome odmah obavješćuju Komisiju.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 11.

Ova se Direktiva upućuje državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 27. srpnja 1970.

Za Vijeće
Predsjednik
W. ARENDT

PRILOG I.

1. EEZ HOMOLOGACIJA ZVUČNO-UPOZORNE NAPRAVE

- 1.1. Upozorna naprava treba ispuštati neprekinuti zvuk.
- 1.2. Upozorna naprava treba imati takva akustična svojstva (spektralna raspodjela zvuka, razina zvučnog tlaka) i mehanička svojstva da može zadovoljiti sljedeća ispitivanja, prema navedenom redu.
  - 1.2.1. *Mjerenje razine zvuka*
    - 1.2.1.1. Upozorna se naprava treba ispitati u dovoljno tihom i otvorenom području ⁽¹⁾ (buka pozadine i vjetra mora biti najmanje 10 dB (A) niža od buke koja se mjeri) ili u gluhoj komori; mikrofoni mjernog instrumenta mora biti postavljen u smjeru najglasnijeg zvuka i 2 m od prednje površine naprave, mikrofoni i naprava moraju biti na visini od 1,20 m od tla.
    - 1.2.1.2. Mjere se vrednuju prema krivulji „A” po standardu MEP-a (Međunarodno elektrotehničko povjerenstvo), koja odgovara tipu opisanom u Publikaciji 179. Međunarodnog elektrotehničkog povjerenstva, prvo izdanje (1965.).
    - 1.2.1.3. Upozornu napravu treba napajati uz napon od 6,5, 13 ili 26 volta, mjereno na priključku izvora električne energije, koji odgovara procijenjenom naponu od 6, 12 odnosno 24 volta.
    - 1.2.1.4. Otpor spojnih vodova, uključujući otpor polova i spojeva, mora biti:

0,05 ohma za nazivni napon od 6 V;

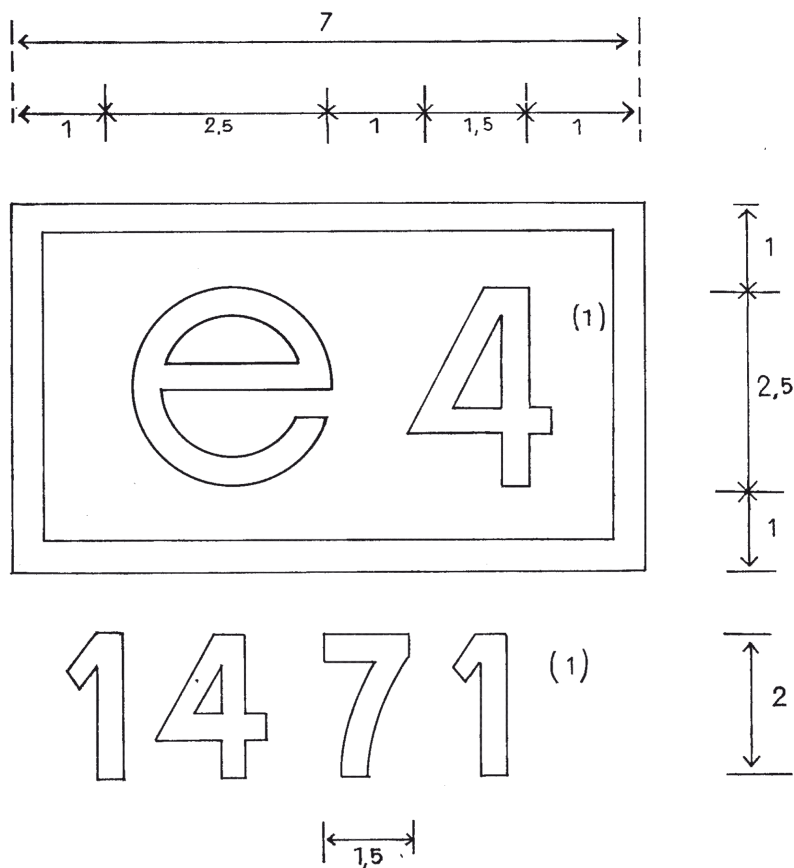
0,10 ohma za nazivni napon od 12 V;

0,20 za nazivni napon od 24 V.
    - 1.2.1.5. Upozorna naprava treba biti kruto postavljena, rabeći dio ili dijelove koje osigurava proizvođač, na potporu čija je masa barem deset puta veća od mase upozorne naprave koja nije manja od 15 kg.
    - 1.2.1.6. Prema gornjim uvjetima, subjektivna razina zvučnog tlaka ne smije biti veća od 118 dB (A), ni manja od 105 dB (A).
    - 1.2.1.7. Vrijeme od trenutka aktiviranja do trenutka kad zvuk dostiže najnižu razinu određenu u točki 1.2.1.6. gore, ne može prelaziti 0,2 sekunde, mjereno pri temperaturi okoline od 20 ± 5 °C.

Ova se odredba posebno primjenjuje na pneumatske ili elektropneumatske naprave.
    - 1.2.1.8. Pneumatske ili elektropneumatske naprave, s pneumatskim krugom uređenim u skladu s propisima proizvođača moraju pri priključnim vrijednostima imati zvučni učinak jednak učinku koji se zahtijeva za električne zvučno-upozorne naprave.
  - 1.2.2. *Ispitivanja izdržljivosti*
    - 1.2.2.1. Upozorna naprava, koja se napaja jednim od procijenjenih nazivnih napona u točki 1.2.1.3. gore, preko vodiča koji imaju jedan od otpora iz točke 1.2.1.4. gore, i uključi se 50 000 puta, svaki put za razdoblje od jedne sekunde, iza koje slijedi prekid od četiri sekunde. Tijekom ispitivanja, naprava se mora hladiti zračnom strujom brzine od približno 10 m/s.

⁽¹⁾ Ta površina može imati oblik otvorenog prostora s polumjerom od 50 m sa središnjim dijelom polumjera od najmanje 20 m, koje je gotovo vodoravno, a njegova površina je prekrivena betonom, asfaltom ili sličnim materijalom i nije pokriveno suhim snijegom, visokom travom, mrljama ili pepelom. Mjerenje se treba provoditi po lijepom vremenu. Samo jedan promatrač može vršiti očitavanja vrijednosti s mjerne naprave, budući da prisutnost drugih promatrača u blizini naprave ili mikrofona može značajno utjecati na očitavanja vrijednosti s mjerne naprave. Oscilacije pokazivača koje se ne čine povezane s obilježjima opće zvučne razine zanemaruju se pri očitavanjima.

- 1.2.2.2. Ako se ispitivanje provodi u gluhoj komori, mora imati dovoljnu zapreminu koja omogućava uobičajeno širenje topline koju naprava zrači tijekom ispitivanja izdržljivosti.
- 1.2.2.3. Temperatura okoline u ispitnom prostoru mora biti između + 15 i + 30 °C.
- 1.2.2.4. Ako se nakon 25 000 uključivanja razina zvuka naprave promijenila u odnosu na razinu zvuka prije ispitivanja, naprava se može podesiti. Nakon 50 000 uključivanja i prema potrebi daljnjeg podešavanja, naprava mora proći ispitivanje opisano u točki 1.2.1. gore.
- 1.2.3. *Zvučna ispitivanja*
- 1.2.3.1. Zvučni spektar koji odašilje naprava mjeren na udaljenosti od 2 m mora dati zvučni tlak koji je viši od zvučnog tlaka bilo kojeg sastavnog dijela frekvencije iznad 3 550 Hz između 1 800 i 3 550 Hz, i ni u kojem slučaju niži od 105 dB (A).
- 1.2.3.2. Zahtjevima iz točke 1.2.3.1. gore mora udovoljavati upozorna naprava koja je dostavljena na ispitivanje opisano u točki 1.2.2. gore i koja je priključena na napon između 115 % i 95 % njezina nazivnog napona.
- 1.2.3.3. Efektivni napon treba biti određen u točki 1.2.1. gore.
- 1.2.3.4. Otpor spojnih vodova, uključujući otpor akumulatora i spojeva, mora se odrediti u točki 1.2.1. gore.
- 1.2.3.5. Ispitivana naprava i mikروفon postavljaju se na istu visinu; mikروفon se mora postaviti nasuprot prednje strane upozorne naprave u smjeru u kojem je smjer zvuka na najvišoj razini.
- 1.2.3.6. Naprava se kruto postavlja, dijelom ili dijelovima koje osigurava proizvođač, na potporu čija je masa barem deset puta veća od mase naprave i u bilo kojem slučaju ne može imati manje od 30 kg.
- 1.2.3.7. Gornje se ispitivanje provodi u gluhoj komori.
- 1.3. **Homologacijska ispitivanja**
- 1.3.1. Homologacijska ispitivanja se provode na dva uzorka svakog tipa kojeg proizvođač dostavlja za homologaciju; oba uzorka podliježu svim ispitivanjima i moraju udovoljavati tehničkim zahtjevima iz ovog Priloga.
- 1.4. **Oznaka homologacije**
- 1.4.1. Oznaka homologacije tvori pravokutnik, u koji se upisuje slovo „e” nakon kojeg slijedi brojčana oznaka zemlje koja je dodijelila homologaciju (1 za Njemačku, 2 za Francusku, 3 za Italiju, 4 za Nizozemsku, 6 za Belgiju i 13 za Luksemburg). U neposrednoj blizini pravokutnika mora biti naveden broj homologacije, koji odgovara broju certifikata o homologaciji ispunjen za prototip.
- 1.4.2. Oznaka homologacije (simbol i broj) navedena gore stavlja se na glavni dio zvučno-upozorne naprave tako da se jasno vidjeti izvana nakon postavljanja upozorne naprave na vozilo.
- 1.4.3. Različite oznake moraju biti jasno čitljive i neizbrisive.
- 1.4.4. Dimenzije oznake homologacije nacrtane dolje izražene su u milimetrima; to su najmanje mjere. Moraju se zadržati omjeri između dimenzija.

(¹) Brojevi na shemi prikazani su samo kao smjernice.

2. OBILJEŽJA ZVUČNO-UPOZORNE NAPRAVE UGRAĐENE NA VOZILO

2.1. Zvučna ispitivanja

Kada se vozilu dodijeli homologacija, obilježja upozorne naprave ugrađene na taj tip vozila ispituju se na sljedeći način:

- 2.1.1. Razina zvučnog tlaka naprave ugrađene na vozilo mjeri se na udaljenosti od 7 m ispred vozila koje se postavlja na čim više otvorenom, vodoravnom prostoru. Motor vozila mora biti isključen. Efektivni napon mora odgovarati onom iz točke 1.2.1. gore.
- 2.1.2. Mjere se vrednuju prema krivulji „A” prema normi Međunarodnog elektrotehničkog povjerenstva (MEP).
- 2.1.3. Najviša razina zvučnog tlaka mjeri se na visini između 0,5 i 1,5 m od tla.
- 2.1.4. Dogovorena najveća vrijednost zvučnog tlaka mora iznositi najmanje 93 dB (A).

PRILOG II.

CERTIFIKAT O HOMOLOGACIJI

Naziv odgovarajućeg tijela

Izjava o homologaciji, odbijanju ili povlačenju homologacije tipa zvučno-upozorne naprave

---

Br. homologacije: .....

1. Trgovački naziv ili oznaka .....
2. Tip (elektropneumatska upozorna naprava, elektromagnetska upozorna naprava s vibrirajućom pločicom, elektromagnetska sirena itd.) .....
3. Ime i adresa proizvođača .....
4. Prema potrebi ime i adresa ovlaštenog zastupnika proizvođača .....
5. Napon napajanja V
6. Nazivna frekvencija/nazivni tlak ⁽¹⁾ ..... Hz/kg/cm² ⁽¹⁾
7. Predano u postupak homologacije dana .....
8. Ispitni laboratorij .....
9. Datum i broj laboratorijskog izvješća .....
10. Datum izdavanja/odbijanja/povlačenja homologacije ⁽¹⁾ .....
11. Mjesto .....
12. Datum .....
13. Certifikatu o homologaciji priloženi su sljedeći dokumenti, koji su označeni gornjim brojem homologacije: ..... crteži, sheme i nacrti upozorne naprave.
14. Napomene .....

.....
Potpis

_____

⁽¹⁾ Prekrižiti nepotrebno.